Gemeente Wassenaar

VOORBLAD Voorstel aan de Raad

Registratienummer:	Z/19/029504/139148
Datum collegebesluit:	dinsdag 11 juni 2019
Datum commissievergadering:	
Datum raadsvergadering:	woensdag 10 juli 2019
Soort Voorstel:	Adviesnota
Onderwerp:	Kadernota 2020
Portefeuillehouder:	Wethouder Schokker
Programma:	Alle

Kernboodschap:

Het financiële beeld voor de periode 2020-2023 is sterk negatief. Het totaal aan nadelige mutaties voor de kadernota (exclusief jeugd) leidt tot een uitzetting van € 3,7 miljoen structureel vanaf 2023. Er is reeds voor ongeveer € 2 miljoen aan dekking gevonden. Afgezet tegen het actuele begrotingssaldo van € 0,4 miljoen voordelig in 2023 leidt dit nog tot aanvullende noodzakelijke bezuinigingen en/of inkomstenverhogingen van € 1,3 miljoen structureel.

Het onderdeel jeugd is in deze cijfers nog buiten beschouwing gelaten. Dit is conform de door rijk en provincie geadviseerde gedragslijn. Met het opstellen van de definitieve ramingen voor jeugdzorg wachten wij op de richtlijnen die de toezichthouder, de provincie Zuid Holland, op dit moment in overleg met het rijk aan het voorbereiden is.

De komende maanden tot aan de begroting worden in samenspraak met de gemeenteraad voorstellen uitgewerkt ter dekking van het tekort.

Bijlagen: 1. Kadernota 2020-2023

Stukken ter inzage: Ja

Beslispunten:

1. De uitgangspunten voor de ramingen voor de begroting 2020 vast te stellen;
2. De kadernota als uitgangspunt te nemen voor nog te treffen dekkingsmaatregelen;
3. Het college opdracht te geven de komende maanden voorstellen te doen ter dekking van het tekort;
4. Als uitgangspunt voor de dekking te nemen: 50% uit bezuinigingen en 50% uit inkomstenverhogingen;
5. Bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2020-2023 een sluitend meerjarenperspectief vast te stellen;
6. De volgende besluiten te nemen over ramingen uit de kadernota:

6a. Het nadeel op de afvalstoffenheffing van € 631.588 structureel te dekken als volgt:

(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten				
DVO	-311.000	-311.000	-311.000	-311.000
Belasting grip op grondstoffen	-190.000	-190.000	-190.000	-190.000
Afstoten verwerking bedrijfsafval	-58.588	-58.588	-58.588	-58.588
Bronscheiding afvalverwerking		-141.000	-141.000	-141.000
Bronscheiding investering		-80.000	-80.000	-80.000
- Dekking door aanpassing DVO voor bronscheiding	80.000	80.000	80.000	80.000
- Lagere kosten afvalverwerking door bronscheiding	69.000	69.000	69.000	69.000
- Dekking door onttrekking egalisatievoorziening	200.588	311.588		0
- Dekking door tariefsverhoging	210.000	320.000	631.588	631.588
Saldo	0	0	0	0

6b. Het nadeel op rijbewijzen en paspoorten te dekken door een taakstellende verlaging van de lasten en de WODV te verzoeken dit uit te voeren;

6c. Voor functie van de bibliotheek binnen het sociaal domein € 100.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit het voordelig saldo op de BUIG-gelden;

6d. De bezuiniging op de kapvergunning voor 2020 voor € 18.000 te laten vervallen;

6e. Het prijsindexcijfer van 1,4% niet door te berekenen in leveringen derden en subsidies;

6f. De stelposten loon- en prijscompensatie in te zetten ter dekking van het tekort.

Relatie met:

☐ Agendapunt: *(bijv. een aangehouden stuk of een stuk wat nog moet komen of al geweest is)*
☐ Toezegging:
☐ Amendement/motie:
☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp
Kadernota 2020-2023

Samenvatting
Algemeen
Het financieel meerjarenperspectief is niet gunstig. Door een aantal ontwikkelingen staat de exploitatie onder druk. Een groot deel van het tekort wordt veroorzaakt door de ontwikkelingen van de jeugdzorg.

Landelijk is een beeld zichtbaar van grote kostenstijgingen die niet door de gemeenten meer kunnen worden opgevangen. Om die reden heeft het college ervoor gekozen om in deze kadernota het onderwerp jeugd "buiten kaders" te plaatsen. Op dit moment is het beeld rondom jeugd nog te onduidelijk om een realistische begroting voor te kunnen opstellen. Het gaat daarbij om zowel de raming van de lasten, gebaseerd op aannames over de verwachte aantallen, als de inkomsten. Het rijk heeft aangegeven de gemeenten tegemoet te willen komen met extra geld in het gemeentefonds. In het gemeentefonds is voor drie jaar geld beschikbaar gesteld, landelijk gaat het om € 420 miljoen in 2019 en € 300 miljoen in 2020 en 2021.

Het onderwerp jeugd wordt apart toegelicht in paragraaf 2.2 van deze nota. In paragraaf 2.1 komt dan het reguliere meerjarenperspectief aan bod, zonder de ontwikkelingen jeugd.

Daarnaast zijn er nog enkele andere ontwikkelingen die buiten de invloed van Wassenaar liggen. Onder andere treedt er een nadeel op in de bijdragen van Wassenaar aan de diverse gemeenschappelijke regelingen.

Ondanks het lastige meerjarenperspectief wil het college werken aan een toekomstbestendig en zelfstandig Wassenaar. De ambities uit het collegeakkoord vullen wij daarom in met een aantal belangrijke investeringen. Het realiseren van deze ambities leidt tot verhoging van de kapitaallasten.

In het coalitieakkoord "Wassenaar Zelfstandig en Verantwoordelijk" is afgesproken om tekorten te dekken uit 50% bezuinigingen en 50% inkomstenverhoging. Langs die lijn zal deze zomer, in samenspraak met de gemeenteraad, de begroting sluitend worden gemaakt. Het college werkt op dit moment aan een inventarisatie van de mogelijkheden.

De meicirculaire van het Gemeentefonds is nog niet in deze kadernota verwerkt. Daarover ontvangt de raad een afzonderlijke informatiebrief.

In het coalitieakkoord "Wassenaar Zelfstandig en Verantwoordelijk" is afgesproken om tekorten te dekken uit 50% bezuinigingen en 50% inkomstenverhoging. Langs die lijn zal deze zomer, in samenspraak met de gemeenteraad, de begroting sluitend worden gemaakt. Het college werkt op dit moment aan een inventarisatie van de mogelijkheden.

Ontwikkeling saldo
De totale ontwikkeling van de begroting, exclusief jeugd, ziet er als volgt uit.

Ontwikkelingen kadernota	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Totaal uitzetting EXCLUSIEF JEUGD	-2.454.503	-2.735.324	-3.397.761	-3.674.613
Totaal dekking	1.766.884	1.995.783	2.013.576	2.018.462
Saldo mutaties kadernota	-687.619	-739.541	-1.384.185	-1.656.151
Actueel begrotingssaldo	125.903	1.228.847	8.949	386.981
Bijgestelde begroting EXCLUSIEF JEUGD	**-561.716**	**489.306**	**-1.375.236**	**-1.269.170**

Het financiële beeld voor de periode 2020-2023 is sterk negatief. Het totaal aan nadelige mutaties voor de kadernota (exclusief jeugd) leidt tot een uitzetting van € 3,7 miljoen structureel vanaf 2023. Er is reeds voor ongeveer € 2 miljoen aan dekking gevonden. Afgezet tegen het actuele begrotingssaldo van € 0,4 miljoen voordelig in 2023 leidt dit nog tot aanvullende noodzakelijke bezuinigingen en/of inkomstenverhogingen van € 1,3 miljoen structureel.

Voor jeugd neemt dit nadeel van € 1,3 nog toe met € 0,6 miljoen.

Ontwikkeling jeugdzorg, nog niet in bijgestelde begrotingssaldo verwerkt	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Jeugd	-903.000	-903.000	-903.000	-615.772
Landelijke compensatie gemeentefonds jeugdhulp	278.696	278.541		
Tekort jeugd	-624.304	-624.459	-903.000	-615.772

Beoogd effect
Kennis nemen van de financiële kaders van de meerjarenbegroting 2020-2023 en het maken van een procesafspraak over structurele dekking van het tekort.

Argumenten

1. *De uitgangspunten voor de ramingen voor de begroting 2020 vast te stellen.*

Om de kunnen beginnen met het opstellen van de meerjarenbegroting 2020-2023 is het noodzakelijk dat er uitgangspunten zijn vastgelegd waarop de ramingen worden gebaseerd. Deze zijn opgenomen in paragraaf 1 van de nota.

2. *De kadernota als uitgangspunt te nemen voor nog te treffen dekkingsmaatregelen*

De kadernota wordt niet vastgesteld omdat er geen sluitend perspectief is. Wel moeten dekkingsmaatregelen getroffen worden, daarom is overeenstemming nodig over het saldo van waaruit de dekkingsvoorstellen worden opgesteld.

3. *De dekkingsmaatregelen in samenspraak met het college de komende maanden uit te werken/4. Het college opdracht te geven de komende maanden voorstellen uit te werken ter dekking van het tekort.*

Het college en de raad gaan de komende maanden in samenspraak dekkingsvoorstellen uitwerken. Het college geeft hierbij een voorzet.

4. *Als uitgangspunt voor de dekking te nemen: 50% uit bezuinigingen en 50% uit inkomstenverhogingen.*

Dit is als uitgangspunt vastgelegd in het coalitieakkoord.

5. *Bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2020-2023 een sluitend meerjarenperspectief vast te stellen.*

De begroting moet uiteindelijk reëel en structureel sluitend zijn.

6. *De volgende besluiten te nemen over ramingen uit de kadernota:*

6a. *Het nadeel op de afvalstoffenheffing van € 631.588 structureel te dekken als volgt:*

(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten				
DVO	**-311.000**	**-311.000**	**-311.000**	**-311.000**
Belasting grip op grondstoffen	**-190.000**	**-190.000**	**-190.000**	**-190.000**
Afstoten verwerking bedrijfsafval	**-58.588**	**-58.588**	**-58.588**	**-58.588**
Bronscheiding afvalverwerking		**-141.000**	**-141.000**	**-141.000**
Bronscheiding investering		**-80.000**	**-80.000**	**-80.000**
- Dekking door aanpassing DVO voor bronscheiding	**80.000**	**80.000**	**80.000**	**80.000**
- Lagere kosten afvalverwerking door bronscheiding	**69.000**	**69.000**	**69.000**	**69.000**
- Dekking door onttrekking egalisatievoorziening	**200.588**	**311.588**		**0**
- Dekking door tariefsverhoging	**210.000**	**320.000**	**631.588**	**631.588**
Saldo	0	0	0	0

Verwerking van afval vormt een zogenaamd "gesloten systeem". Dit betekent dat de uitgaven volledig worden gedekt door een tarief. Tekorten moeten dan ook worden gedekt door een tariefsverhoging. De tariefsverhoging wordt stapsgewijs ingevoerd. Het resterende dekkingstekort wordt gecompenseerd uit de egalisatievoorziening.

6b. *Het nadeel op rijbewijzen en paspoorten te dekken door een taakstellende verlaging van de lasten en de WODV te verzoeken dit uit te voeren.*

Als er minder paspoorten en rijbewijzen worden verstrekt staan daar in beginsel lagere kosten tegenover.

6c. *Voor functie van de bibliotheek binnen het sociaal domein € 100.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit het voordelig saldo op de BUIG-gelden.*

Gezien het grote belang van de functie van de bibliotheek binnen het sociale domein en vooral binnen de participatiewet, willen we € 100.000 van de ruimte binnen de BUIG-gelden per 2020 structureel inzetten om de bezuiniging op de bibliotheek ongedaan te maken.

6d. *De bezuiniging op de kapvergunning voor 2020 voor € 18.000 te laten vervallen.*

In 2019 en 2020 wordt deze bezuiniging niet gerealiseerd. In 2019 wordt een startnotitie opgesteld om te komen tot nieuwe kaders voor de bescherming van bomen.

6e. *Het prijsindexcijfer van 1,4% niet door te berekenen in leveringen derden en subsidies.*

Jaarlijks wordt de begroting opgehoogd met het inflatiepercentage. Voor Wassenaar betekent dit een stijging van de exploitatie met ongeveer € 180.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag niet door te berekenen. Dit leidt tot een generieke bezuiniging.

6f. *De stelposten loon- en prijscompensatie in te zetten ter dekking van het tekort.*

Voor € 475.000 is in de meerjarenbegroting een stelpost als dekking voor loonstijgingen beschikbaar. Voorgesteld wordt om deze in te zetten voor de (gedeeltelijke) dekking van de CAO-kosten.

In de meerjarenbegroting is nog een stelpost opgenomen voor het opvangen van prijsindexeringen. Voorgesteld wordt deze in te zetten voor de dekking van het tekort.

Kanttekeningen
Het nemen van onvoldoende maatregelen ter dekking van de ontwikkelingen zoals beschreven in de kadernota leidt tot een niet-sluitende begroting.

Burgerparticipatie
Niet van toepassing.

Communicatie
Persbericht na verzending aan de raad.

Financiën
Zie inliggend voorstel.

Risico's
Zie kanttekeningen

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

J.F. Koen,
burgemeester